

Mișcarea discretă a trenurilor

Mi s-a făcut dor de filmele lui Jean Renoir (fiul marelui pictor Pierre-Auguste Renoir), care a primit în 1975 un Oscar pentru o carieră de 40 de filme. În 1974, Jean Renoir (1894-

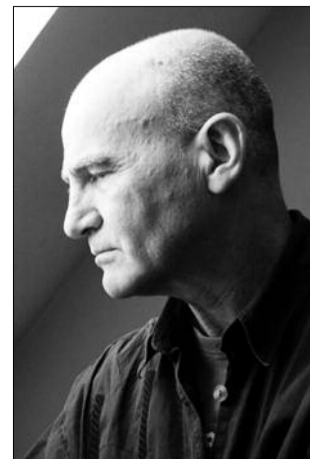

1979) a publicat la Flammarion cartea *Ma vie et mes films/ Viața mea și filmele mele*, dedicată celor din *Nouvelle Vague*, de care și el se simțea preocupat. Povestește despre filmările la *Bete humaine/Bestia umană*, după romanul lui Zola. Au folosit o locomotivă adevărată, iar S.N.C.F. le-a oferit o cale ferată de vreo zece kilometri, unde se puteau desfășura în voie. În spatele locomotivei se afla un vagon unde au instalat un generator de electricitate. Actorii Jean Gabin și Carette păreau mecanici reali de locomotivă, iar zgomotul îi obliga să comunice prin gesturi. Jean Renoir crede că acest film a afirmat dorința sa de realism poetic. „Masa de oțel a locomotivei devenea în imaginația mea covorul zburător al poveștilor orientale, iar Zola, din mormânt, m-a ajutat să mă mențin pe acest plan ideal”. Pentru rolul Séverine, producătorii s-au gândit la Gina Manès, o mare tragediană, dar Renoir i-a avertizat că publicul va intui finalul dramatic cu asemenea distribuție și a preferat-o pe Simone Simon, cu profilul ei delicios, de la care te puteai aștepta la orice, dar nu la vreo tragedie.

Am revăzut *La bete humaine*, incitat de mărturisirile lui Jean Renoir. Personajul Jacques Lantier (Gabin) știe că are pulsiuni

criminale, că plătește pentru generațiile anterioare, care și-au înecat viața în alcool, dar e conștient că „nu poți construi fericirea peste o crimă”. Vocea lui Gabin e echilibrată, liniștitoare. Mersul său greoi are eleganța celui care trudește. Simone Simon joacă excelent în rolul femeii senzuale, un fel de pisicuță fragilă, calculată. Jean Renoir construiește filmul cu o rigoare elaborată, cu cadre în care eclerajul e studiat, fără a fi ostentativ, cu respect imens pentru romanul lui Zola. Concizie și austeritate. Din cauza geloziei, Roubaud ucide chiar în prezența soției Séverine, care va deveni amanta lui Lantier. La Zola, Lantier nu e în tren când se petrece crima, ci vede de afară, în goana trenului, oribilul eveniment. Regizorul e atent la detalii compensatoare (norii din spatele lui Gabin, când acesta își mărturisește atavismul ori locomotiva ce trece în spatele ferestrei).

Jean Renoir credea cu tărie că cinematograful francez „stă sub semnul luptei autorului contra industriei”. Dorea ca spectatorul să distingă clar numele regizorului, văzând un film, așa cum privitorul din muzeu recunoaște pictorul. Autorul ca valoare supremă, intens validată.

Vocea lui Gabin e echilibrată, liniștitoare. Mersul său greoi are eleganța celui care trudește. Simone Simon joacă excelent în rolul femeii senzuale, un fel de pisicuță fragilă, calculată. Jean Renoir construiește filmul cu o rigoare elaborată, cu cadre în care eclerajul e studiat, fără a fi ostentativ, cu respect imens pentru romanul lui Zola.
A.J.

Un omagiu datorat

Veritabil brand de țară românească, Dinu Lipatti a fost, în trecerea sa meteorică prin această lume, un geniu al muzicii din toate timpurile, iar fascinația înregistrărilor sale crește neconținut. L-am descoperit de copil, parcurgându-i repetat viața în imagini și pătrunzându-mă de efigia sa plină de lumină și bunătate. O sumă de trăsături pozitive de caracter a forjat o personalitate devenită emblematică în lumea artei celei mari: ordine interioară, disciplină, tenacitate, modestie, altruism, solidaritate, exigență de sine. Interpretările sale emană frumusețe, erudiție, autenticitate, echilibru suveran, perfecțiune, claritate a planurilor sonore. Ascultați-l în Bach, Chopin ori Grieg și bucurați-vă, că aveți de ce!

Mai târziu, i-am descoperit și compozițiile. O a doua vocație, încă puțin și parțial cunoscută sau, din păcate, subapreciată. Muzicieni interbelici renumiți au intuit la el, cu perspicacitate superioară celor de azi, o puternică vână creatoare. O personalitate ce se vedește într-o operă cu lucrări de patrimoniu, scrise pentru cele mai diverse combinații instrumentale și vocale.

Muzica zilelor noastre

România întâlnește India

Grație unor instrumentiști compatibili și entuziaști. Angrenați, ferice, în acest proiect demn de arătat și de laudat. Ca Menuhin și Shankar, acu` jumate de veac. Când au convenit că „Vestul întâlnește Estul”. Cântând laolaltă sub astă deviză și lăsând în urmă discuri antologice. Yehudi, violonist iubit, instruit de Enescu. Ravi, ajuns în America, spre gloria sitarului și-a patriei natale. Împletind peren simfonic occidental cu folclor oriental. Sub semnu` virtuozității, ingeniozității, originalității, caracteristice ambilor neîndoios...

Precum evidente astăzi la Alex Tomescu, Udhai Mazumdar (trăit acas` la Ravi niște ani), Bhaskar Das și Rohan Dasgupta. Un cvartet inspirat, rafinat, cu un recital mult interesant. Vioară, sitar, bansuri și tabla. Dialogând energic, consistent ritmat, vrednic armonizat. Sunet colorat de corzi, fluier și tobe-nsumând adevcat. În deplină armonie, cu pregnantă bucurie. Atmosferă creând, lumi îndepărtate fertil îngemănând. Și punți binevenite între culturi durând...

Îl știm pe Tomescu tot inovativ. Explorând util muzici fel de fel. Ca un Nigel Kennedy, de la București. Rostuind universuri artistice de calitate prin prestații minunate. De melomani căutate, unanim apreciate. Cu partenerii hindu izbutind, de pildă, un „Dans țărănesc” românesc triumfal. Ce dovedi, fără putință de tăgadă, că muzica bună, în spațiu și timp, hotare nu are. Ci, numai răsună, senină, sub soare...

Muzica lui, de expresie autohtonă incontestabilă, afirmată cu bun gust, surprinde prin inventivitate, punere savantă în pagină, siguranță a construcției, conectare fermă la modernitate (la jazz, de exemplu). Am considerat cercetarea creației sale pentru pian o datorie de conștiință, elaborând chiar o teză de doctorat, în domeniu. I-am cântat, îi cânt și-i voi cânta lucrări atât în țară, cât și-n străinătate (între ele, monumentală Fantezie op.8).

Centenarul Lipatti, din acest an, se apropie de sfârșit. Câte ceva, aniversar, s-a întreprins, dar mai sunt multe de făcut și adăugat. Este de dorit ca în anii următori să continue cinstirea meritată a memoriei compatriotului nostru ilustru, prin alte cercetări științifice și manifestări de anvergură, dar, îndeosebi, prin (re)editarea înregistrărilor și partiturilor sale.

Model și imbold pentru mulți, Dinu a înfruntat, cu discreție și curaj, o boală cumplită. Ce l-a răpit la vârsta pământească de treizeci și trei de ani. Ultimul său recital, păstrat, benefic, în memoria benzii, a fost la Besancon, în festivalul muzical de acolo. Ajuns

azi la a șaptezecua ediție și devenit o sărbătoare și o mândrie a comunității locale. În cadrul acestuia, am avut fericitul prilej de a susține un recital, datorat unei binevenite inițiative românești, acceptată de francezi. Întreaga Sală a Parlamentului din localitate părea că respiră și acum din oficierea aceluiași recital din septembrie 1950, adânc impregnat în memoria urbei. Am cântat în fața unui public numeros și entuziast, ce se întâlnea prima oară cu lucrări zămislite de Lipatti compozitorul. Unii ascultători mi-au spus că știu de la rude vârstnice, unele venite și de la mari distanțe, despre aripa îngerului ce a planat atunci aici. A fost o întâlnire aparte, extraordinară, inițiatică, semnificativă și de neuitat...

Lipatti spunea: „Nu vă serviți de muzică, serviți-o!” Găsim în afirmație chintesenta conduitei artistice a celui despre care nașul de botez, marele George Enescu, a zis, pe bună dreptate, că „purta pe frunte o stea”. Timpul avea s-o confirme...

VINICIU MOROIANU

Niște tineri valoroși

Întâlnirea cu ei, la ceas de seară, în casa Lipatti. În salon, sub candelabre. Piteșteni destui veniți să-i asculte. Intim festival, atmosferă anume...

Ionuț Diaconu e student la Dimulescu, în Conservator. Îl aud a patra oară și mă minunez la fel de talentu` din el. Era elev când a venit la Pitești, într-un amfiteatru. M-a uimit d-atunci, i-am urat de bine și i-am sugerat... rocku` progresiv. Că mână are, tehnică, țais, ardoare, nu mai vorbesc. Muzicalitate, enorm. Acuma, tot printre clasici îl regăsim. Vădit mai întemeiat și mai strașnic nuanțat. Mai larg familiarizat cu partituri de dificultate. De Enescu, Bach – Busoni, Brahms și Liszt cu vreme în urmă create. Ca să fie nestemate lucind în eternitate. M-a-n cântat acest băiat care, clar, a progresat. Pe când la filarmonica loco, în recital, invitat?

Ieronim Gugu e ceva mai mare de ani. Tot cu Dimulescu școala absolvind. Un fenomen, i-aș spune. O revelație, neîndoios. Un „frumos nebun” al claviaturii. Mustind de trăire și intensitate. Vădește din pîln virtuozitate. Scriabin, Rahmaninov și Prokofiev fură un prilej să arate ce poate la note. Și poate, nu glumă. Convingându-ne pe toți că, de iese-n lume intens, traiectoria ascendentă-i va fi și gloria nu-i va lipsi. La incandescența avută, la iuțeala arar întâlnită și la vigoarea dezlănțuită cu care-a cântat, certitudinea succesului m-aș mira să nu-i suradă. Ar onora indiscutabil orice orchestră autohtonă într-un concert împreună...

Concluzia? Scurtă și îndreptățită: mai sunt și români talentați...

ADRIAN SIMEANU

Constantin Arcu

Pătrundem în pădurea subtropicală din care se desprind uneori arbori înfloriți, orhidee, ficuși etc. Din adâncurile pădurii, se aud zgomote ciudate, croncănit de păsări și țipete de maimuțe invizibile. Ghidurile turistice informează că aici trăiesc jaguari, tapiri, furnicari etc., dar aceste jivine exotice rămân ascunse în pădurea deasă.

jurnal

Însemnare a călătoriei mele în America de Sud (Fragment dintr-un jurnal de voiaj în contratimp)

30 și 31.03.2017 – Buenos Aires

Din nou o însemnare seacă: „30.03 - Plecare spre Iguazu, avion – loc 1 J, foarte bun; spray țințari?” La fel pentru ziua următoare: „31.03 – Iguazu – am făcut apoi cumpărături. Plecare spre Sao Paolo.” Mi se pare inadmisibil pentru un călător diarist. Notele astea nu ajung nici pentru o pagină de jurnal.

E clar ca lumina zilei că intrasem în vrie amîndoi, eu și Năzdrăvanul. Planurile noastre se năruiau unul după altul. Din tot ce puneam la cale și ridicam în închipuirea noastră în timpul nopții, ziua se alegea praful. Ce jertfă să pui la temelie acestor zidiri de mucava? Eram nevoit să ridic din umeri. Uneori, peste șubredele noastre edificii se abăteau cutremure devastatoare. Avocatul a dezlănțuit unul chiar în acea dimineață. Înainte de a urca în microbuz, îi spunea ceva Ilonei sau vorbea cu el însuși, dar pentru a-l auzi eu probabil, lăudându-se că și-a făcut menderle cum i-a plăcut. Asta-i ce-am poftit, spunea, în stilul lui Mihai Viteazu. Cam așa ceva. Suzana se afla în apropiere, dar n-a ripostat și nici nu părea afectată de afirmațiile lui Florian. Lipsa ei de reacție putea să însemne că nu avea nimic de-a face cu modul în care își satisfăcea gusturile omul acela sau că în cazul escortelor nu operează aceleași standarde etice și de conduită.

Eu m-am prefăcut că nu aud remarcă și scocioram aiurea prin geantă. Simulam că sunt preocupat de altele, regretînd că mă lăsasem de fumat și m-am lipsit singur de un mod practic și civilizat de a-mi ascunde tulburarea. Năzdrăvanul a rămas interzis. Grea umilință pe capul tău, frățioare, i-am spus. Dar nu pune la inimă, trecem noi și peste asta. Se-nvrte roata și-o să ne vină și nouă scuipat la furcă. Numai să nu fiu într-o eroare, Doamne ferește. Se întimplă să mă uit la un om și să-mi pară că spune ceea ce eu cred că ar vrea să spună sau numai ce cred că acela gîndește. Așa că e bine să fim precauți. Sincer, sunt o pacoste uneori. Și nu sunt primul care o spune.

Am reușit să trecem peste momentul penibil, pentru că Răzvan ne-a cerut să urcăm în microbuz. Urma să ne deplasăm la aeroport și nu știu din ce motiv ne aflam în ușoară întîrziere. Am urcat cu un sentiment de ușurare. Mă simțeam întors pe dos, deși practic nu aveam motiv. Dar eram și ușor mahmur și n-aveam chef să discut cu nimeni. Parcă pluteam.

Drumul a fost agreabil cum nu se poate, pentru că și Năzdrăvanul își revenise treptat, ignorînd ofensa ce îi fusese adusă la prima oră. Părea liniștit. Nu știu ce se întimplă cu el, însă de la un timp se tot lungește. Nu l-am măsurat, dar precis a luat cîțiva centimetri în vreo două luni. E ceva ciudat totuși să crească la vîrsta lui. Mă rog, asta nu mă deranjează defel. Numai să nu ia proporții în detrimentul virtușiei, ferească sfîntul, că mă las păgubaș de-așa chilipir.

În Parcul Național Iguazu se intră printr-un punct prevăzut cu hărți pe care sunt înscrise circuitele și stațiile de tren, obiective, centre de vizionare, trasee și vălmășagul de cascade de pe Rio Iguazu, înaintea confluenței acestui rîu uriaș cu Rio Parana, iar un ghid inițiază turiștii în istoria și ecologia zonei. Aici se fac ultimele pregătiri înainte ca turistul să pătrundă pe porțile unei minuni a naturii, cum se exprimă ghidurile turistice. Se desfac bagajele mari, se scot hainele pe care fiecare le consideră adecvate și felurite sprayuri.

Exista posibilitatea unei plimbări cu barca pe Rio Iguazu pînă la baza cascadei și m-aș fi

înscris cu drag (la Niagara a fost extrem de spectaculos). Însă din nou a intervenit ceva. Suzana s-a arătat prima interesată de această opțiune, iar Florian, cavalereste, și-a dat acordul: tot ce dorește doamna, se rezolvă, a spus. Ceva de felul acesta. Răzvan i-a atenționat că se vor uda pînă la piele, iar Suzana a suris cu subînțeles: a-ha! Am renunțat la escapadă, închipuindu-mi pe loc un tablou de prost gust, „trei într-o barcă”, cînd nu era nici măcar un cîine între noi. Fusesem nevoit să abandonez, deoarece „aerul de pe fluviu are un efect demoralizator asupra oamenilor”, cum ar fi spus Jerome K. Jerome.

La acest inconvenient s-a adăugat un altul la fel de neplăcut. Pe cînd răscoleam prin bagaje cineva a amintit de țințari, iar eu mi-am spus că prin pădurile de acolo trebuie să fie niște lighioane mari și veninoase ca scorpionii. Eram dotat cu spray și m-am dat din abundență pe față și pe gît, asigurîndu-mă că acest tratament îi va ține la distanță. Din cînd în cînd se iscau din senin pale de vînt și am simțit că mi-am dat spray în ochi, dar nu mi s-a părut ceva grav. Înainte de a intra în parc, am trecut pe la toaletă și, în timp ce mă spălam pe mîini, mi-am zărit în oglindă ochiul drept care se făcuse purpuriu.

În acest punct mă vîd silit să mă asigur că închipuirea mea n-o ia din nou razna. Pentru că de îndată ce s-a aflat de accident, Suzana m-a sfătuit să mă întorc la toaletă și să-mi spăl ochiul cu apă rece. Din păcate, îmi dădusem seama tîrziu de gravitatea rănii și apa nu putea să facă minuni. Nu vedeam nici o ameliorare. Dar Suzana era acolo. Pentru a mă pune din nou în mare încurcătură, înainte de a pleca să se plimbe cu barca, fata și-a desfăcut din nou bagajele. Puțin mai tîrziu mi-a dat un flacon cu un medicament lichid pentru afecțiuni ale ochilor (un fel de colir, din cîte rețin). Mi l-a întins cu fermitate profesională, pentru a nu-mi lăsa posibilitatea să fac mofturi ca de obicei, prescriindu-mi orele la care să-mi pun picături în ochiul rănit.

Dincolo de poartă se află un complex format din magazine cu suveniruri și restaurante. Aveam la dispoziție vreo jumătate de oră și Răzvan ne-a sfătuit să luăm cîte ceva de mîncare. Puteai opta pentru un sandvici, cafea și apă sau răcoritoare. Există însă și un restaurant în care, pentru vreo 20 USD, se pot servi la discreție feluri și feluri de mîncare, în meniu fiind inclus și un grătar australian. Deși rănit și indispus, amintindu-mi de friptura fragedă din seara cu tangou argentinian, n-am ezitat să aleg această ultimă variantă.

Am intrat singur în restaurant, iar ceilalți s-au îndreptat spre magazinul cu suveniruri. La scurt timp a apărut și Camil, decis să acționăm în echipă. Ne-am așezat la o masă, iar un chelner amabil ne-a invitat să servim din galantare orice ne pofteste inima, în timp ce ni se pregătea grătarul. Am comandat o sticlă cu vin, după care mi-am ales cîteva antreuri ce mi s-au părut aparte. Tocmai fusese adus și vinul, un aliat de nădejde pentru un prînz servit pe la orele 11.

Grătarul cuprindea mai multe feluri de carne (vită, porc, pasăre), măruntaie și cîrnați, cît pentru un ospăț pantagruelic, așa că ne-am deplasat din nou printre galantare după garnituri și legume. Am luat din fiecare cîte puțin, însă din păcate carnea de vită nu era la fel de fragedă ca friptura din seara cu tangouri, la care Camil m-a participat. Această dezamăgire venea pe fondul frustrării pentru că vinul se terminase. Era un neajuns ce putea fi remediat. Mi-am exprimat opinia că e nevoie de încă o sticlă și colegul de cameră s-a arătat de acord.

Din acest moment a început schimbarea la față a lui Camil. Dar să nu anticipăm. Deocamdată analizez acordul lui de a ne ocupa împreună de încă o sticlă. Omul nu era băutor de cursă lungă, însă probabil n-a vrut să-mi strice mie cheful cu mofturi de cumpărare. Și asta mi-a făcut plăcere. Dacă el refuza, cu siguranță o comandam singur, pentru că nu se dădea vin la pahar. În sfîrșit, sticla a fost adusă de îndată în fața noastră, pentru degustare și judecată. Am golit-o cu același entuziasm, pe cînd ospătarul ne făcea poze. Totul a decurs șnur. O mică neînțelegere s-a ivit la plată, pentru că apucăturile chelnerilor sunt aceleași peste tot. Dar mai bine să trecem peste asta.

În sfîrșit, după o scurtă ciondăneală, achităm nota puțin umflată și ne alăturăm micului nostru grup. Mă simt bine. Dacă nu ar fi fost accidentul ocular, m-aș fi simțit probabil excelent. Liber. Gata de zbor și de nebunii.

E o chestie bizară și mi se întimplă pentru prima oară. Se spune că drumetul își ia în desagă de-a lungul călătoriei și problemele pe care le are. (Există un vers celebru pe chestia asta, cu necazurile pe care le iei alături în șaua calului, dar nu mi-l amintesc acum.) Nu știu cum mă învărtisem de astă dată, însă m-am trezit în America de Sud fără nici un fel de probleme. Le uitasem acasă. Micile betesuguri și neînsemnatele necazuri s-au fost prescise. Singurele probleme erau ale clipei de față. În rest, trecutul meu fusese șters cu buretele. Era lucrul cel mai bun care mi se întimplase în ultimul timp. Numai de m-ar ține îngerul păzitor tot așa, mă rugam uneori.

Preocupat de strategii imediate și de mofturile Năzdrăvanului, parcă uitasem că în acea zi era programat să ajungem la una din minunile naturii, înscrisă în Patrimoniul Mondial al UNESCO. Am urcat în Eco-Tren, un tren pe o linie ferată îngustă, cu trei vagoane fără pereți, în fapt niște platforme cu bănci, pentru a între turist și mediul ambiant să nu existe obstacole. Pătrundem în pădurea subtropicală din care se desprind uneori arbori înfloriți, orhidee, ficuși etc. Din adâncurile pădurii, se aud zgomote ciudate, croncănit de păsări și țipete de maimuțe invizibile. Ghidurile turistice informează că aici trăiesc jaguari, tapiri, furnicari etc., dar aceste jivine exotice rămân ascunse în pădurea deasă.

Coborîm din tren la Estacion Garganta del Diablo (după cum descifrez acum într-o fotografie), unde un soi de ratoni lipsiți de inhibiții, numiți de localnici *cotimundi*, umblă printre picioarele oamenilor, într-o perpetuă căutare de hrană. De aici pornim *per pedes* pe alei și poteci pavate cu piatră, pe pasarele aflate deasupra unor cursuri de apă liniștite prin care se vîd pești, mulți pești. Rana de la ochi încă mă ustură, însă încerc să uit disconfortul, închipuindu-mi o partidă de pescuit cu Gabi, Bunicul și băieții în Rio Iguazu.

De-a lungul drumului fac fotografii peste fotografii, din care descopăr acum că Suzana și Florian terminaseră partida de tras cu barca. În cîteva instantanee apare și Suzana, undeva în fundal, de cele mai multe ori singură, cu rucsacul în spate și aparatul de fotografiat în mînă. E într-o bluză cu desen maroniu și mînci trei sferturi, blugi, adidași și o pălărie de camuflaj cu pete verzi și albe pe care și-o cumpărase probabil din Montevideo.

Apare și avocatul Florian într-o poză, alături de Ilona. Grupul se află la un popas, cîteva sunt așezați pe niște bănci. În prim plan, se află și Florian, zîmbitor, cu bluză albă, blugi și pantofi negri (într-o discuție afirmase că sunt foarte comozi și-i preferă celor de sport).

E așezat între Ilona și doamna din Târgu Mureș, care este într-o ținută lejeră, deschisă la culoare, cu pălărie albă. Pe banca de alături este soțul acesteia, un inginer cu mustață și păr cărunt, leonin, în maiou și pantaloni albaștri. Pe aceeași bancă se află și Ema, cu geanta pe umăr și o geacă de blugi pe braț.

Facem opriri în câteva puncte panoramice situate deasupra cascadelor, pentru poze. În fotografii, în spatele turistului se vede de obicei un potop de apă. Ceea ce numim Cascada Iguazu este în fapt un lanț de vreo 275 de cascade, din câte spun ghidurile turistice, pe o distanță de vreo 3 km. Cea mai spectaculoasă pare a fi Garganta del Diablo (Gîttele diavolului), demarcând granița dintre Argentina și Brazilia, o cădere imensă de ape în mai multe cascade, unele din ele în trepte, ceea ce le face și mai spectaculoase.

Nu insist. Ambele zile de la sfârșitul lunii martie s-au axat pe vizitarea acestei cascade și cred că a meritat efortul. Aș face însă câteva remarci legate de oameni. Rețin că devenisem fotograf personal al Emei. Numai ce-o auzeam: Costi, fă-mi și mie o poză! O spunea pe un ton de parcă ar fi fost prima fotografie pe care i-o făceam, deși cu numai câteva momente în urmă îi restituise aparatul foto, după ce-i executasem altă poză artistică. Exercițiul acesta îmi făcea plăcere. Încercam să găsec pozițiile cele mai bune pentru o fotografie reușită, fundal, distanță, luminozitate etc., iar asta mă făcea să retrăiesc sentimentul misterios de bucurie, când îmi căutam locul din care să execut vreun tablou după natură. La urma urmelor fotografiile mele erau un fel de peisaje în care încercam să o încadrez pe doamna doctor.

În alte fotografii îi descopăr pe Camil și pe Ema cuprinși în discuții despre energie, cuante, radiații, practici exotice, fenomene neobișnuite etc., care de bună seamă pot părea niște aiureli. Împotriva impresiilor de pînă atunci, mi-am dat seama că omul era specialist în fizică atomică, în chimie și, în general, știa chestii de care eu mă aflam la ani lumină distanță. În plus, aveam să aflu că domnul Camil făcuse studii aprofundate de fizică la Moscova și vorbea fluent limba rusă. (Mai tîrziu m-am întrebat cum a reușit un fiu de grof să facă studii la Moscova, dar deja am depășit limitele.) Începuse să-mi devină simpatic și cred că în alte împrejurări am fi putut deveni prieteni.

E dificil să pun ordine în vîlmășagul de imagini și percepții din mintea mea, asta și din cauza precipitării evenimentelor în acele zile. Iar avalanșa de senzații noi care te asaltează din toate părțile devine imposibil de ținut sub control și confuziile pot să apară la tot pasul. În aceeași zi am trecut granița în Brazilia și ne-am cazat într-un hotel din apropiere, pentru că a doua zi urma să vizităm și partea braziliană a cataractelor, de asemenea Patrimoniul Mondial UNESCO. Iar brazilienii, simpatici din cale afară, seara au oferit o cină cu muzică și dansuri (îmi aminteau de faimoasele lor carnavaluri), stropită cu vinuri

din abundență. Totul s-a petrecut într-o *churrascaria*, ceea ce în portugheză înseamnă restaurant în care se servesc biftecuri, apetisantele fripturi de vită.

Cele două zile rămîn învăluite într-o ceață care estompează totul în jur. Din acest tîrîm obscur își face apariția cu insistență Suzana. Nu pot marca exact momentul, dar e sigur că s-a petrecut după excursia ei în Montevideo. Nu știu nici dacă avocatul a avut vreun rol în toată povestea; e posibil să-i fi sugerat să procedeze astfel, dar nu am dovezi și chiar nu pot afirma nimic. N-am să aflu niciodată. Luînd lucrurile la modul simplu, așa cum le-am perceput atunci, fără îmbîrligături, bănuiele și presupuneri care m-ar putea duce în eroare, mă văd nevoit să trag concluzia că gestul elegant aparține Suzanei în proporție de sută la sută.

Simplificînd la extrem lucrurile, vedem mîna Suzanei întinzîndu-se spre mine. Cred că ne aflăm în microbuz, dar nu sunt sigur (să facem abstracție de locul în care se petrece evenimentul). Este o mișcare la care eu mă așteptam și care mă ia prin surprindere. Mîna ei se deschide, lăsînd vederii niște monede. Gestul ar băga în ceață pe oricine, iar eu nu mă las mai prejos. Chiar nu mai înțeleg nimic. „Din Montevideo, pentru colecția dumneavoastră”, a spus fata. Și cuvintele astea au făcut lumină în mintea mea. Pe neașteptate, mă făcusem cu monede din Uruguay, chiar dacă nu ajunsesem acolo. Fără să stau pe gînduri am întins mîna și le-am luat.

Una din legile lui Murphy etern valabilă spune că nici o faptă bună nu rămîne nepedepsită. Binele trebuie taxat de fiecare dată. Și chiar dacă nu vrei asta și știi că mai tîrziu are să-ți pară rău, nu te poți împiedica să nu-l amendezi cu toată asprimea. Ca ce chestie să-mi faci bine? Nu cumva cauți să te dai mare sau altceva? Ei, bine, cu mine nu-ți merge.

În primul moment m-am bucurat. Erau vreo zece monede, nu știu sigur. (Aș putea să le caut în colecția mea, însă mi-ar lua ore în șir de cotrobăit.) Gestul ei m-a surprins, dar mi s-a părut în același timp firesc. Suzana auzise cu siguranță de colecția mea, deoarece adunase bancnote și monede din toate țările prin care am trecut pînă atunci. (Mă lăudasem că aș putea scoate economia Turciei dintr-un eventual colaps cu lirele turcești pe care le aveam.) La fel de normal mi s-a părut să-și amintească de chestia asta în Uruguay și să facă rost de monede diferite. Numai că să-mi facă plăcere, lucru de care putea fi sigură. În timp ce eu ne ezitasem să-i întorc spatele în câteva împrejurări (poate, de aceea, o clipă mi-a trecut prin gînd că a fost sugestia lui Florian).

Dar starea de satisfacție a durat numai câteva minute. Rotițele c.s.p. (computer strict personal) au început să se învîrtă cu iuteală, scăpătînd în gol uneori, pînă au luat-o razna. Se punea apăsător întrebarea: *Cui prodest?* În spatele fiecărei fapte nobile stau pitite de fiecare dată interese oculte, mă asiguram. Ce

urmărește? Intenționa să-mi arate că este totuși o ființă elegantă și să mă pună în inferioritate. Ceva nu părea în regulă și nu puteam să admit. Nu-mi venea la socoteală pentru că îmi dăruise monedele, fără să-mi pretindă nimic în schimb. Păi dacă e vorba de mîndrie, atunci să ne măsurăm puterile.

Cum nu-i găseam dedesubturi murdare, eram silit să admit că gestul ei era de o eleganță desăvîrșită. Și, pe neașteptate, mi-a venit în minte teribila propoziție care mă va teroriza multă vreme: „V-am dat o bancnotă de 50 de euro, doamnă!” Nu, hotărît lucru, tipa voia să mă umilească. Ștergea podelile cu mine și eu făceam plecăciuni. Sintagma „lovitură de grație” exprima fidel semnificația gestului ei. Și-i reușise din plin.

Nu-mi aminteam dacă îi mulțumisem, însă căutam să mă încredințez că este sub demnitatea mea să accept un dar de la ea. Asta m-ar fi pus în inferioritate. Nu o rugasem eu, cine a pus-o? Plus că nu ceruse nici o plată. Părea scandalos, inacceptabil. Te poți întreba chiar dacă este un gest moral, nu-i așa? E greu de spus pînă unde pot eu împinge limitele cînd e vorba să-mi apar principiile și demnitatea, dar și de data asta am făcut-o de oaie. În glumă mi-am spus că trebuie să-i răspund cu aceeași monedă. O glumă răutăcioasă, însă devenise ideea mea fixă. Nu am găsit în portofel monede, așa că am scos o bancnotă de cinci euro. Nu știu de ce aveam senzația că e un schimb echitabil, deși habar n-aveam care era valoarea monedelor din Uruguay.

Intrasem într-un vîrtej și nu mă puteam opri. Știam că nu-i nevoie și că nu trebuie să-o fac, însă era cam tîrziu. Ce mizerie, aiureală, rahat, mi-am spus. Numai să vezi acum de ce sunt în stare. Și i-am întins bancnota de cinci euro. Mi-a trecut prin minte ceva, mă simțeam cuprins de un fel de uluială și m-am întrebat câte porcării mai pot face. Îmi dădeam seama că sunt pe cale să repet, într-o altă variantă, o scenă pe care o mai jucasem deja. O tîmpenie, mi-am spus, ca un fel de concluzie, așteptînd să văd cum se vor termina toate.

Suzana s-a ferit de bancnota mea. Nu, nu-i nevoie, m-a asigurat. Am simțit cum crește furia în mine și că scap lucrurile de sub control. Mă aflam pe tobogan, alunecam deja la vale; știam că degeaba aș fi încercat să mă agăț de ceva. Năzdrăvanul se ghemuise, neîndrăznind nici să respire. (Mă știe imprezibil și în stare să fac tot felul de chestii, la ce să se aștepte?) Nu l-am lăsat să stea mult în stare de tensiune și i-am repetat Suzanei să ia bancnota. Cu aceeași eleganță, am adăugat că, dacă refuză, voi arunca monedele alea la mama naibii. Poftim, o spusese răspicat și încă nu-mi venea să cred.

După un moment de satisfacție, m-au cuprins remușcările. Din nou mă aflam într-o postură penibilă și din nou aș fi vrut să-mi înghit cuvintele. Aveam un talent nemaipomenit de a pune omul în situații fără ieșire. Probabil că Suzana a înțeles starea nenorocită în care mă aflam și s-a văzut nevoită să cedeze. Nu insist.

**Pătrundem în
pădurea
subtropicală
din care se
desprind
uneori arbori
înfloriți,
orhidee, ficuși
etc. Din
adîncurile
pădurii, se
aud zgomote
ciudate,
croncănit de
păsări și țipete
de maimuțe
invizibile.
Ghidurile
turistice
informează că
aici trăiesc
jaguari, tapiri,
furnicari etc.,
dar aceste
jivine exotice
rămîn ascunse
în pădurea
deasă.**

Debut: Mihai Boacă

Crescătorii de albine și viemi de mătase

București, anii 60. Stătem lângă Piața 7 Noiembrie, gard în gard cu Depozitul Sanitar. Tata m-a dat la Școala Medie Mixtă Filimon Sârbu. Glorioase vremuri, Iurii Alexeevici Gagarin tocmai a fost lansat în cosmos, iar spărgătorul de gheață atomic „Lenin” deschisese o nouă eră, în în viețile oamenilor sovietici ce trăiau în nordul extrem, așa cum se spuneau jurnalele ce rulau la cinema „Unirea” de peste drum de noi.

Îmi plăcea tare mult să fiu marinăr. Aveam o carte de la bunicul meu de-i zicea. Tănărul navomodelist apărută la Cartea Rusă, unde pe lângă multe planșe de corăbii și nave am văzut cum se fac felurite noduri marinărești. Nod lat, nod de școtă, cap de bulgar. Am fost supărat. De ce nu și un nod marinăresc cap de roman? N-am aflat răspunsul nici pînă azi.

Mai tîrziu am primit cravata roșie ca focu' vorba cîntecului, Mulți dintre noi erau înscrisi la Palatul pionerilor și mergeau la felurile cercuri: de pictură, de muzică, de aeromodele, de navomodele. Acasă începusem să construiesc fel de fel de vapoare cu pânze, cu zbaturi. La navomodele vroiam. Visam să construiesc nava vechilor novgorodeni

ce semăna izbitor cu cele ale vikingilor, sau macheta clipperului Vostok – nava amiralilor Belinghausen și Lazareev ce atinseseră coastele Antarcticii-înaintea navigatorilor străini- cum spunea amintita carte.

Trileibuzul 82 ne-a dus la Palat. Uși imense despărteau pămîntul fîgăduinței de lumea obișnuită. Dincolo de o Poartă - Cercul de navomodele. Prin ușa deschisă am zărit chipurile fericitorilor. Erau băieței ca mine ce se foiau în bănci dîndu-și importanță. Pe rafturi odihneau leneș, machete de corăbii, vapoare, remorhere, yahturi, submarine. Portrete de navigatori și vase celebre împodobeau pereții. Nu încape nici o îndoială, era Paradisul...

Am stat buimac o vreme uitînd să și respir de emoție...

Nu mai erau locuri.

Am început să mă smiorcăi, tovarășa învățătoare ne-a rezolvat însă pe toți în final. Fiecare a fost înscris undeva în mod just. Eu am nimerit la Cercul Crescătorii de albine și viemi de mătase.

Am făcut vapoare pînă tîrziu, dar aventura mea navală, ca și cea apicolă s-au oprit însă atunci.

Itinerare subiective

În călătoria sentimentală pe care o propune în volumul *Taine în vis*, Camelia Pantazi Tudor, Editura Astralis, București, 2016, un itinerar subiectiv prin muzee și case memoriale ce păstrează amintirea unor mari personalități care au marcat destinul culturii românești pe parcursul secolului al XX-lea, Camelia Pantazi Tudor pendulează permanent între ireal și real, între vis și realitate, între aspirație și așteptare, alternând planurile trecut-prezent, pentru a sugera și/sau accentua dragostea pentru tot ceea ce se înscrie în arealul valorii. Nararea urmărește, în dublă perspectivă, consemnarea detaliilor reținute minuțios în locurile pe care le vizitează și transcrierea propriilor stări, a propriilor trăiri care o cuprind, la fața locului, în fața mărturiilor de viață conținute de obiectele care reconstituie atmosfera. Evocarea nostalgică nu exclude precizia informației de istorie literară, nici minuția înregistrării acrobatoare a obiectelor, semne din alte vremi, semne ale trecerii și rezistenței prin timp, purtătoare înfiorate ale unor momente de viață, prin care se păstrează atmosfera de altădată, care fusese fundalul vieții celor evocați astfel.

Camelia Pantazi Tudor se află în situația unui călător *sui-generis*, ieșind din timpul istoric pentru a accede într-unul cu valențe mitice. Instalarea în acest timp mitic nu este și nu poate fi absolută, autoarea strecurând în text, în tonalitatea fantasticului straniu, un motiv redundant – *telefonul mobil*, semn al timpului istoric, agent misterios care vehiculează mesaje a căror taină se dezleagă la final. Este aceasta și o modalitate ingenioasă de a întreține suspansul, de a risipi nostalgia pentru a nu deveni paseism. Este, poate, și o sugestie a inspirației, tradusă în limbajul postmodernist al epocii în care trăim. Ceva o ține pe Camelia Pantazi Tudor în legătură cu timpul istoric căruia îi aparține, *intrările* sale în spațiile faste ale muzeelor echivalând cu tot atâtea *ieșiri* din timpul istoric. Sunetul SMS-ului *trezește* la realitate: o determină să iasă din timpul sacru pentru a reveni în realul asociat profanului.

Atitudinea poate fi considerată nostalgic-sentimentală, atinsă de un paseism ușor fanat. Însă dorința de a cunoaște surmontează acest paseism, dominantă fiind trăirea artistică, stimulată și stimulantă pentru un întreg demers intelectual, îmbinând emoția cu estetica receptării. În confruntarea cu trecutul viu al muzeelor și caselor memoriale, Camelia Pantazi Tudor cunoaște și se cunoaște pe sine și, deși admirația este sentimentul dominant, sindromul Stendhal nu o atinge, nu-i afectează

luciditatea. Călătoria pe care o întreprinde este, deopotrivă, o călătorie în trecut, în memoria culturală a nației, și un metaroman, un roman al plămuirii operei în care personajul se confundă cu autorul.

Uneori, în cadrul călătoriei culturale, au loc întâlniri visate, așteptate, întâlniri de destin. Prezentul devine elastic, răsfărâgând trecutul caselor, dar și propriul trecut, într-un efort de intuire, de înțelegere a viitorului. În casele memoriale – Theodor Aman, George Bacovia, Th. Pallady, C.I. și C.C. Nottara, Fr. Storck, George Călinescu, Tudor Arghezi, Ion Minulescu și Liviu Rebreanu etc., Camelia Pantazi Tudor retrăiește trecutul pe care îl înglobează prezentului său, dându-i o nouă dimensiune.

Nostalgia evocatoare nu coboară în sentimentalism banal, Camelia Pantazi Tudor exersându-și spiritul critic, prin notațiile acide despre ineficiența administrării acestor locuri purtătoare de istorie, de cultură românească, prin care ar putea avea loc dialogul generațiilor.

În final, *istoria* devine *poveste*, scriitura dobândind valențele unei proze moderne în care importantă este și *aventura scriiturii* și *scriitura aventurii*. Misterul mesajelor telefonice se dezleagă, acesta fiind modul autoarei de a sugera legăturile misterioase care întrețin și stimulează creația. Titlul – *Taine în vis* – rezultat din asamblarea inițialelor care încheiau mesajele primite, este o revelație despre relația dintre realul lumii artistice și irealitatea lumii spre care aspiră și care, inefabil, o călăuzește.

*

Lecturi prin timp poate fi considerată o continuare a *Tainelor din vis*, de această dată, itinerarul subiectiv derulându-se în ficțiunea unor universuri artistice pe care autoarea le investighează cu empatie intelectuală și emotivă. Sunt citiți în această dimensiune contemporanii Candid Stoica, Constantin Kapitza, Geo Călugăru, Tania Saiciuc, Ion Pantazi, Gabriel Petru Băețan, Constantin Lupeanu, Magda Băcescu, Georgi Cristu, Livia Mihaela Frunză, Luminița Zaharia, Răzvan Nicula, Marina Costa, Mihaela-Mariana Cazimirovici, Ana Calina Garaș, Valentin Busuioc, Marin Dumitrescu, Eliza Roha, Gabriela Enescu și Cosmin Neidoni, Geo Naum, Laura Schussmann, Gh. Florescu, Maria Calciu, Silvan G. Escu; acestora li se adaugă experimentul clasicilor Franz Kafka, Cezar

Petrescu, Truman Capote, H. De Balzac, lectura desfășurându-se în aceeași paradigmă.

Fără a se înscrie în categoria cronicii sau recenziei, fiind mai multe niște note de lectură, scriitura Cameliei Pantazi Tudor atestă inteligența critică a autoarei, capacitatea de a se instala în centrul universului ficțional și de a-i demonta construcția pentru a avea revelația sensului. Lectura este pentru autoare „un îndemn de a călători spre noi înșine”, cunoașterea prin intermediul frumosului întreține speranța în valorile spiritului, stimulează și dă sentimentul victoriei asupra timpului, eliberează ființa de sub presiunea și teroarea nu numai a istoriei, ci și a zădărniciilor.

Cartea care-și deschide paginile pentru a o parcurge cu participarea plenară a ființei, pentru a-i savura sensurile răspunde unei nevoi interioare de comprehensiune, de înțelegere a lumii în care trăim, de înțelegere a propriului eu. Este aceasta teza fundamentală a criticii practice empatice de Camelia Pantazi Tudor: „Uneori, năpădiți de gânduri, apăsați de greutatea vieții, oamenii simt nevoia să deschidă o carte cu tematică filosofică, sperând ca în paginile acesteia să afle rezolvări ale unor dileme existențiale sau unele sfaturi. Caută, poate, doar un cuvânt, un cuvânt care să aibă puterea de a le lumina sufletul, de a le limpezi gândurile și de a le ușura calea”.

Structura acestor note de lectură are logica ei interioară, reliefind relația dintre ficțiune și nonficțiune, legând lumea fictivă a operei de universul real al autoarei. Camelia Pantazi Tudor formulează generic ideea ce se constituie într-o meditație asupra vieții/artei, pentru ca din generalitatea acestei formulări să se desprindă ideile relevabile în cărțile citite și supuse interpretării. Incipitul este dat alteori de o amintire, de o impresie personală, menite a clarifica receptarea din perspectiva subiectivă a unui cititor dispus la valorificarea întregului arsenal de metode și procedee care să permită accesarea la sensul revelatoriu, la *suprasensul* operei. Camelia Pantazi Tudor lasă impresia că citește atent autori, nu cărți, întrucât efortul ei este îndreptat spre descifrarea mesajului, dar și a omului care creează, discursul său fiind dublat de o meditație asupra esteticului și a omenscului.

Literatura este pentru Camelia Pantazi Tudor un alt fel de viață – viața în dimensiunea unei vocații, a spirății spre absolutul trăirii, al cunoașterii. Citind alături de ea, înțelegem că bucuria lecturii și a înțelegerii unui text în dubla lui dimensiune, ideatică și estetică, poate răsplăti spiritul obosit de scitetea și haosul existenței, redându-i încrederea în dimensiunea eternă a artei.

Aureliu Goci

Conștiința religioasă și proiecția vizionară

Stere Bucovală,
Orizontul din cușcă,
Ed. Cronedit Iași, 2017

Debutant relativ întârziat, d. Stere Bucovală a realizat acumulări superioare, a evoluat și și-a nuanțat timbrul liric, până la exprimarea plenară a personalității, așa cum se manifestă în acest volum de maturitate și de excelență.

Ca să spunem așa, poetul și-a prins generația din urmă, a ars toate etapele desăvârșirii personale, devenind o voce care nu mai seamănă cu nimeni în contextul turbulent și dispersat al poeziei actuale.

De la „Cuvintele potrivite” ale lui Tudor Arghezi nu a mai apărut o poezie de referință socială cu o asemenea dimensiune religioasă, profunzime și reconfigurare a condiției umane între Paradis și Apocalipsă, vița nefiind decât o neîncetată căutare a mântuirii, ca în spiritualitatea ortodoxă. Poet uriaș, Tudor Arghezi nu are urmași direcți; apariția lui a oprit interminabila serie de epigoni

eminescieni. Cu atât mai onorantă este prezența în emulația religioasă de tip arghezian, cu cât – în formula poeziei neotraditionaliste – tinerii au ales universul mitului și al viziunii ancestrale proiectată în veșnicia de tip blagian.

D. Stere Bucovală scrie o poezie de rezistență și gravitatea bronzului, în care ideea salvării ființei umane se exprimă cu un lirism de mare sobrietate. Totuși, el nu emite un discurs funebru, în alb și negru, ci își face auzită vocea puternică de eliberare de frica existențială și de exorcizare a morții.

Discursul existențial se colorează cu referințe biblice, sentințe filosofice și performează o finalitate morală – în viziunea clasicismului asumat, afirmat mai înainte. Autorul închide cercul universului său definitoriu prin cea mai actuală – și veșnică – temă: condiția poetului și situația poeziei în actualitate, într-o perioadă excesiv pragmatică, post-milenaristă, însă fără aluzii sau derivații textualiste.

Aș îndrăzni să spun că, în acest caz, poezia nu reprezintă un reflex biografic, o supracompensare a omului pragmatic, angajat în problematica realității, ci o vocație nativă, o distincție originară a unei personalități multidimensionale.

„Homo duplex” își relevă și afirmă fețele lui Ianus: una țintește programatic în sfera realității, cealaltă se adâncește în lumea ideilor gingașe și a imaginilor feerice ale poeziei.

În același timp, titlul general, ca și unele dintre titlurile poemelor, reprezintă o avertizare și o identificare a pericolelor care amenință libertatea ființei, într-o societate anarhică și lipsită de reguli cum este perioada post-milenaristă.

Antiteza din titlu marchează, încă o dată, contradicțiile și bizareria epocii noastre, înregistrate de poezie prin contraponerea religioasă, opusă unei libertăți anarhice.

Desigur, sentimentul religios este o formă de dragoste însemnând și dragostea omenească, înțeleasă aici ca emanație a Păcatului Originar, motivația pentru care Dumnezeu a →

Portretul etern al ființei iubite

Horia BĂDESCU,
„Decameronice”, Editura
Școala Ardeleană, Cluj, 2017

Ce ar trebui să facă un poet, ajuns deja pe culmile perfecționării sale artistice, cunoscut și admirat deplin în țara sa și în Europa, membru al Uniunii Scriitorilor din România și al Uniunii Scriitorilor Francezi, cu un doctorat despre metaforă, luat cu succes, cu ani în urmă, sub îndrumarea lui Eugen Simion, studiu publicat în România și în Franța, cu numeroase premii, dintre care cel mai important mi se pare Premiul „Eminescu”, al Academiei Române (1991), așa cum este Horia Bădescu ?

Ce ar mai putea încă face ? – încercă unul să răspundă la întrebarea mea printr-o altă întrebare: decât să se mențină în această formă!?

Da! E adevărat! Numai că o astfel de performanță e la fel de greu de obținut.

Iată însă că prietenul meu de la Cluj a găsit o soluție demnă de urmat: aceea de a alcătui, în continuare, volume de versuri tematice, așa cum este și recenta apariție „Decameronice”, tipărită la Editura Școala Ardeleană, Cluj, 2017, urmându-i unei cărți la fel concepută „E toamnă nebun de frumoasă la Cluj” (Editura Erikon, 2011) – ca dovadă că metoda poate fi de lungă durată și convingătoare.

Ingenioasă idee; de obicei, asemenea volume cuprind o parte dintre cele mai reușite creații anterioare, pe tema respectivă, la care se adaugă altele noi, la fel de încântătoare.

Metaforic exprimându-ne, ar fi vorba de roata vieții, nu una formală și normală, ca la orice muritor, ci de roata strădaniei sale artistice: adică o însumare concentrică, asemenea unor deschideri repetate, pe teme diverse, și doar numai tangente, unde, în centru, ca osie de lumină, s-ar afla Poetul, iar temele alese (iată deja două, dar vor urma și altele!), devin spițele acestei rotiri solare.

Astfel, ghiocul inspirației și uimirea succesului constau tocmai în modul cum sunt alcătuite culegerile respective.

Voi încerca să vă conving de ipoteza mea, referindu-mă la recentul volum. Titlul ales, „Decameronice”, ne sugerează ideea unor minunate tablouri de dragoste, care vor deveni

echivalentele celor din vestitul „Decameron”, de odinioară.

Dar, la o lectură mai atentă, vom observa că Horia Bădescu spune mai mult și mai altfel decât atâta: printr-o senzualitate rafinată și sugestivă, el face portretul etern al ființei iubite, slăvește perfecțiunea și frumusețea ei, în diferite ipostaze.

O idee minunată a fost aceea ca, față-n față fiecărei poezii, să putem privi câte o ilustrație inspirată (unele dintre ele chiar încântătoare!) semnate de Mariana Bojan. Eu sunt un cititor de cursă lungă, iar aranjamentul respectiv îmi dă posibilitatea unui respiro necesar: „De unde te-ai prelins, din ce strânsoare, / femeie ca un abur de ninsoare? / Din ce culcuș te-ai zămislit încoace / când stă lumina să se dezghioace / din mlaștinile nopții și din smârcuri / și-ți asfințește liniștea pe sfârcuri?” (De unde te-ai prelins, p. 15). Parcurg versurile cu privirea: le admir; sau privesc ilustrațiile și citesc: cuget; efectul – uimitor – este același. Călătorește parcă prin labirintul unei duble înfăptuiri; urc asemenea unui arc de curbă spre împlinirile minunate ale unei iubiri trupești – pe care ei doi: poetul și ilustratoarea, mi le propun spre a mă convinge liric. Poetul vârstnic, de acum, încearcă să se transfigureze, prin scris, în tânărul pătimăș de odinioară: „Ah, muierile, râul, și vadul / pe unde trec și Raiul și Iadul!” (Ah, femeile, p.13).

Apoi, deși tematica este aceeași, ceea ce ar putea da naștere la monotonie, abordarea se face diferit și gradual. Iată portretul feciorelnic al celei care declanșează primii fiori ai iubirii: „Fata cu coapse de vară / fată cu gura amară / ca luceafărul de seară” (Fata cu gura pârșie, p. 27). Astfel, aceasta devine „domnișoară, ah, domnișoară, / răcoroasă ca ploaia de vară / care arde și pârșiește / de la creștet până la dește” (Domnișoară cu picioare sfioase, p. 29). Fiindcă, apoi, iubitele par mai generoase: „O, fetele, fetele săptămânii / de le poți prinde-n căușul mâinii / țâțele, micile și-nfocate / cu care-ți iartă toate păcatele” (O, Doamne, fetele tinere, p.33).

Imaginea vizuală a zilei coboară, simultan cu desenele Mariane Bojan, în taina înserării superbe de dragoste: „și nopțile-și ieșeau din minte / iar sângele fierbea pe sub cuvinte /

când stau genunile să se cunune / și nu mai e nici lume, nici nelume / și-n ceruri Dumnezeu suspină / când trupurile se făceau lumină” (Ce va fi fost atunci și cine, p. 35). Cei înlănțuiți de iubire: „Unde-au pierit și unde sunt / îmbolnăviții de cuvânt / craii de umbră și de vânt ?// Cine ar mai putea să știe / cum jupuiam noaptea de vie / când venea toamna să ne-mbie?” (Cine ar mai putea să fie, 41).

Autorul, parcurgând genericul acestei evocări lirice, într-o percepție cinematografică, înalță o rugă de mulțumire lui Dumnezeu, fiindcă-i permite o transfigurare deplină: „Cheamă-ți serafii, Doamne, din unghere / să laude-n biserici de tăcere / flămânda coapselor întemeiere / și dimineața gleznelor stinghere” (Toate fuseseră altcum, p. 43).

Astfel iubirea alunecă din timpul împlinirii în cel al rememorării dintr-un târziu: „Pe vremea când curgea tăcerea / din scorburi cerului, ca mierea, / și sufletul era ca fierul, / pe vremea când treceam prin nefăcut / ca Domnul Dumnezeu la început / cu șișul vrbelor în caput, / cândva când păstoream frumoase / cu noaptea-n ochi și marea-n oase...” (Pe vremea, p. 9). Pare un parcurs invers, dar justificabil pentru vârsta la care scriitorul reface această atmosferă a superbe iubiri: „Îți mai aduci aminte, doamnă, / când nu era târziu, nici toamnă / și când mă invitai la ceai / ce sâni în somnurați aveai? / Și ce mai coapse încopsate / în dimineți încercănate / în care-ți lepădaseși ia / să te cuminece pustia. (Îți mai aduci aminte, p. 7).

Creatorul nu se înfățișează nici trist, nici vesel, ci într-o comemorare contemplativă. „Ah, femeile, parșivele, minunatele, / care te-nvață toate păcatele / și-ți fac cu ochiul ca hoațele / când le furnică soldul și brațele”... (Ah, femeile, p. 11).

Ce minunată zidire arhitectonică, doar din cuvinte și imagini, reșezate într-un zbor senzual! Descopăr astfel, în final, o mare artă a evocării iubirii, a mândriei de sine, ca ființă aleasă și dăruită, în traseul de vis, pe care artistul, simțind că îmbătrânește, nu-l poate uita, ci, evocându-l, ni-l dăruiește deplin, invitându-ne să ne bucurăm, alături de el, trăind aceleași emoții divine.

Creatorul nu se înfățișează nici trist, nici vesel, ci într-o comemorare contemplativă. „Ah, femeile, parșivele, minunatele, / care te-nvață toate păcatele / și-ți fac cu ochiul ca hoațele / când le furnică soldul și brațele”... (Ah, femeile, p. 11).

→ reconstruit pentru om un alt destin decât cel inițial, al eternei fericiri în Raiul biblic.

Volumul de față debutează după regulile clasice ale structurii unui tom liric – cu o „Ars poetica” ca o expunere de motive, idealuri și utopii pentru „nobila inutilitate”, cum definea Paul Valery poezia: Măcar de-aș putea găsi o idee/ După care atâta am pățimit,/ Cum pățimește focul după scânteie,/ Căci lângă oasele lui m-singur încălzit./ Versul încă de mult mă socoate/ Să începă odată povestea lui Cum/ Îndrăgostit de frumusețea lui Poate/ Din fotografiile alb-negru de fum./ De-aș găsi o literă anume/ Întreg alfabetul mi-ar prisosi/ Șapte capete gramaticii i-aș răpune/ Înfigându-le precum punctul pe i./ De-aș găsi un singur cuvânt/ Anume limba să-l strige/ Prin marile buzunare de vânt/ Pe unde știam că uneori va ajunge. („Gramatica jocului”).

Cum se vede, textul poetic implică, în viziunea poetului, o gramatică a jocului, poezia își asumă, deopotrivă, un sistem de reguli riguros, dar și un spațiu al visării, adică prezintă o interacțiune între canon și spiritul ludic, între regulă și libertatea înfrățite în marea creație, în cântecul inefabil. Și în următoarele texte, în ordinea prezentată în volum, mai apar – mai mult sau mai puțin explicit – arte poetice.

Sunt texte de o mare greutate poetică, realizând o sinteză perfectă între idee și exprimarea formală, conturând o meditație profundă și un discurs înalt personalizat.

Ca și în poezia lui Arghezi, este invocată „Mama bună, mama mică” – fiind de fapt imaginea umanizată a Mamei sfinte, a Mamei

arhetipale în al cărui pântec este adăpostit Pruncul divin: Dar cine vine, Mamă, cine vine?/ Să răscolească-n cer printre suspine/ Ca-n viitor să hotărăască-o dată/ Care din ei sunt ingeri, de la poartă?// Dar cine este, Mamă, cine este?/ De-mi tot repeți mereu că nu-i poveste:/ Că din iubire pe singurul tău fiu/ L-a răstignit pe cruce mai târziu// Dar pentru cine, Mamă, pentru cine,/ În palem fiuer, pe creștet mărăcine?/ Și scuturând pământul, cum scuturi o livadă,/ O lacrimă din ceruri ca mărul copt să cadă. („Cine vine?”)

Poezia concentrează în primul rând responsabilitate, asumarea durerilor lumii, dar și flacăra vie care luminează tenebrele, un drum lung și greu care nu exclude umilința și înfrângerile.

Autorul iubește tradiția, strămoșii, cuvântul românesc și afirmă eflorescența poeziei pornită din trunchiul eminescian. Mai mult, nu pare acaparată de fascinația și pitorescul Brăilei, elemente care au ajuns să definească poezia altora, reținând mai degrabă dominantă danubiană, mitologică a fluviului european.

„Orizontul din cușcă” oferă cititorului un alt chip al poetului, diferit de variantele anterioare – o ipostază a clasicismului asumat, însoțit de o imprezvizibilă imagistică și de o artă combinatorie rezolutivă cu metafore neașteptate și construcții lexicale originale.

Tradiția ortodoxistă a revistei interbelice „Gândirea” a fost – iată! – reactivată pe malurile Dunării europene, în Brăila cosmopolită și politeistă, în „orașul cu șapte catedrale”, fiecare ale altui cult – printr-un discurs poetic religios apărut ca o revelație,

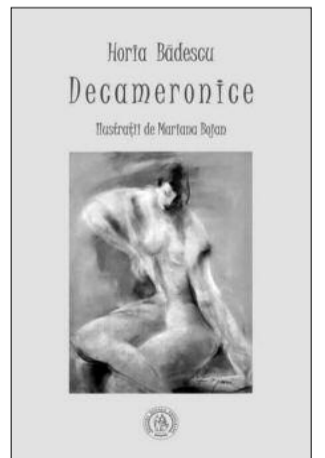
discurs al unui autor care se afirmase doar cu specificitate locală.

Căutarea, eterna căutare a ființei în deșertul existențial rămâne să descifreze sensul mântuirii, ca în poemul de formulare complet interogativă, „Mai întâi de toate”: Unde să căutăm, mai întâi de toate,/ Umbra bătută-n cuie?/ Steaua-i întregă, iar mâine-i pe jumătate/ Pe rând, ar putea să ne mântuie./ Unde să căutăm, spune-mi pe unde/ Umbra întinsă pe cruce?/ Fierul bătut și cum îl pătrunde/ Precum fulgerul când străluce?// Să căutăm, dar mai ales pentru cine/ Umbra pe cer se arată?/ Pământu-i un turn ce dă-nct să se-ncline/ Pe partea-i împovărată(...)

Poetul nu este complet defensiv, nu a îmbrățișat Apocalipsa ca majoritatea poezilor apusenii; mai are convingerea că umanitatea va ieși învingătoare în războiul cu propriile păcate.

În acumulări estetice încete și evoluții neașteptate, d. Stere Bucovală a ajuns, la vârsta deplinei maturități, la o exprimare superlativă a idealului poetic și al credinței creștine la acest început de mileniu, când se părea că nu se mai poate petrece nimic nou în universul liric românesc. Astfel, în această perioadă de așteptări frustrante ale dezastrelor de tot felul și de coliziune cu procesele naturii, revenirea la gândirea religioasă devine o binecuvântare.

Cu poezia sa religioasă, d. Stere Bucovală se redimensionează ca un poet cu autoritate specifică și rezoluție identitară, în prima linie a personalităților fenomenului liric contemporan.

Știri de la Centrul Cultural Pitești

■ Centrul Cultural Pitești a organizat în Sala Coregrafie un dublu eveniment: Prezentarea Trofeului Balcanic *Femi Sport* 2017, obținut de fetele care urmează cursul de balet și gimnastică ritmică, organizat la nivelul județului Argeș de profesoara Nicoleta Andrei, precum și un spectacol tematic oferit de micuțele sportive. Cu acest prilej, talentatele fete și antrenorul lor și-au prezentat rezultatele remarcabile obținute la concursul Trofeului Balcanic *Femi Sport* 2017, ediția a VI-a, organizat la Buzău, în luna octombrie, de Ministerul Tineretului, Educației și Cercetării și de Asociația *Art Sport Open* Buzău. Lotul de Gimnastică „Olimpic Argeș” al Asociației Județene „Sportul pentru Toți Argeș”, constituit din cursanți de la patru centre de pregătire, și anume: Centrul Cultural Pitești, Centrul

Cultural Mioveni, Casa de Cultură Bascov și Sala de Sport *Nicoleta Andrei* din Curtea de Argeș, a câștigat râvnitul premiu.

■ Centrul Cultural Pitești și Asociația UNESCO *Iulia Hașdeu* au organizat dezbateră cu tema „Arc peste Timp – Iulia Hașdeu”, prilejuită de împlinirea a 148 de ani de la nașterea eruditei scriitoare Iulia Hașdeu. Evenimentul a fost susținut de prof. univ. dr. Crina Decusară Bocșan, președintele Asociației UNESCO *Iulia Hașdeu*, scriitoarea Adriana Ungureanu, vicepreședintele asociației, poeta și profesoara de teologie Monica Mihaela Mînescu. Distinsele invitate au evocat personalitatea și opera celei considerate un geniu pentru creațiile literare și muzicale elaborate în scurta sa viață, exemplificând cu poeme și pasaje din lucrările semnate de Iulia Hașdeu, dar și cu studii și citate ale unor cercetători în domeniu.

■ Centrul Cultural Pitești a organizat, în Sala Ars Nova, întâlnirea culturală sub genericul „Seară de Vis în Spiritul Anilor 20”. Evenimentul, inițiat și coordonat de promotorul cultural Clarisa Popescu, a debutat cu mesaje și o lectură din creații literare proprii ori semnate de autori de suflet ai participanților. Atmosfera s-a animat când invitații, costumați în stilul anilor 20, au început să danseze pe muzica lui Jean Moscopol. Clarisa Popescu și doamnele care s-au implicat în organizarea manifestării le-au oferit celor prezenți, mici daruri simbolice: răvașe, pietre pictate, pagini cu poeme inspirate, conferindu-le senzația de o veritabilă călătorie în timp.

■ Centrul Cultural Pitești a găzduit, în perioada 24-26 noiembrie, Expoziția Județeană de Păsări și Animale de Rasă, ediția a VIII-a. Evenimentul, organizat de Asociația Crescătorilor de Păsări și Animale de Rasă - Filiala Argeș, a cuprins o expoziție de specii deosebite de porumbei, găini, dar și de iepuri, spre admirația vizitatorilor. Președintele asociației, Manuel Tică, a declarat că, pentru prima dată, în cadrul manifestării a fost organizată și o expoziție de porumbei voiajori aduși de crescători de păsări de rasă din România, Bulgaria și Turcia.

■ Centrul Cultural Pitești și Fundația Literară *Liviu Rebreanu* au organizat, la Casa Cărții, Medalionul literar sub genericul „In Memoriam Traian Gărduș”. Evenimentul a cuprins prelegeri susținute de poezii Allora Albulescu și Mircea Bârsilă, care au evocat viața și activitatea literară a regretatului om de cultură. Lor li s-a alăturat actorul Robert Chelmuș, oferind auditoriului o lectură-spectacol din volume de versuri semnate de Traian Gărduș și din volumul de poezie avându-i autori pe Traian Gărduș și pe Mircea Bârsilă. Despre Traian Gărduș au mai luat cuvântul profesorul-poet Constantin Vărășcanu, scriitorul Mihail Ghițescu și profesorul Vasile Ghițescu. Originar din județul Cluj, Traian Gărduș a fost profesor de limba și literatura engleză la Colegiul Național *I.C. Brătianu* și s-a remarcat printr-o bogată activitate culturală, fiind un rafinat scriitor, epigramist și traducător. De câțiva ani trăia în Canada și s-a stins din viață în toamna anului 2017. →

„Seară de Vis
în Spiritul Anilor 20”

Festivalul Național de Muzică Lăutărească Veche *Zavaidoc*

Primăria Municipiului Pitești și Consiliul Local Pitești au organizat, prin Centrul Cultural Pitești, cea de-a XII-a ediție a Festivalului Național de Muzică Lăutărească Veche *Zavaidoc*, în zilele de 25 și 26 noiembrie, la Centrul Multifuncțional Pitești. Evenimentul, care are menirea să revigoreze muzica lăutărească autentică, să descopere și să promoveze noi talente, a cuprins un

concurs de interpretare și recitaluri extraordinare susținute de artiști consacrați ai genului. La concurs au fost admiși după preselecție zece aspiranți la trofeele festivalului. Juriul, format din Adrian Grigoraș, președinte, dirijorul Orchestrei de Folclor a Radiodifuziunii Române București, Elena Carmen Cernea, profesor de canto popular la Liceul de Arte *Dinu Lipatti* din Pitești, și Alin Pavelescu, directorul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea, i-a ales pe câștigători. Premiul I i-a fost decernat Georgetei Ungureanu, în vârstă de 49 de ani, din orașul Topoloveni, județul Argeș, artist liber-profesionist. Este absolventă a Școlii Populare de Arte și Meserii Pitești, Secția Canto popular și a participat la mai multe concursuri de folclor între anii 1992-1995, unde a obținut o serie de premii, cum ar fi Premiul I la Festivalul de Folclor *Pe Marginea Dunării*, de la Giurgiu. Premiul al II-lea a fost obținut de Elena Dima, în vârstă de 28 de ani, din București, absolventă a Liceului de Muzică *Dinu Lipatti* București și a Școlii Populare de Arte București, Secția Canto popular. Este artist liber-profesionist și a participat pentru prima dată la un festival-concurs. Premiul al III-lea a fost câștigat de Iulian Ghiță, în vârstă de 38 de ani, din comuna Miroși, județul

Argeș. Este de meserie tehnician de rețea la o firmă de telecomunicații și este absolvent al Școlii Populare de Arte și Meserii Pitești, Secția Orgă. Mențione a primit Andreea Lavinia Goșoiu, în vârstă de 23 de ani, din municipiul Pitești, absolventă a Școlii Populare de Arte și Meserii Pitești, Secțiile Orgă și Canto popular, absolventă a Liceului de Arte *Dinu Lipatti* Pitești, instrumentul violă. A mai absolvit Facultatea de Management și Marketing în Afaceri Economice din cadrul Universității *Constantin Brâncoveanu* Pitești și Facultatea de Teologie, Litere, Istorie și Arte din cadrul Universității Pitești, Secția Pedagogie muzicală. În prezent este masterand la Facultatea de Educație Muzicală Contemporană din cadrul Universității Pitești și este profesor de canto popular la Școala Populară de Arte și Meserii Pitești.

La recitalurile Festivalului Național de Muzică Lăutărească Veche *Zavaidoc* și-au dat concursul Ansamblul de Copii *Zavaidoc* al Centrului Cultural Pitești, Mirela Năsturică, Nicușor Boieru, Ana Maria Stoian și Marian Mexicanu, Grupul Vocal *Zavaidoc* al Centrului Cultural Pitești, Rela și Andreiță Miron, Mihaela Staicu, Cornel Cojocaru și Ionel Tudorache. Acompaniamentul a fost asigurat de Tariful *Marin Alexandru*.

→ ■ Centrul Cultural Pitești și Uniunea Scriitorilor din România - Filiala Pitești au organizat festivitatea de primire a noilor membri în USR Filiala Pitești, eveniment la care au participat literați de prestigiu ai urbei. Președintele filialei, criticul literar Nicolae Oprea, secretarul filialei, prozatorul Dumitru Augustin Doman și poetul Mircea Bârsilă i-au prezentat pe cei șase admiși, conform rigorilor USR: Florina Isache, poetă din județul Teleorman, Rodica Lăzărescu, scriitoare și critic literar din București, Domnița Neaga, poetă și scriitoare din județul Teleorman, Savian Mur, profesor de matematică, poet și prozator din Târgoviște, Nicolae Ionel, scriitor din București, Ioan Vișan, profesor de matematică și prozator din județul Dâmbovița. Evenimentul a fost animat de un recital de melodii folk oferit de artistul Dan Câmpeanu, din municipiul Roșiorii de Vede, din județul Teleorman.

■ Centrul Cultural Pitești și Trupa de Teatru *Roberto* au organizat la Casa Cărții spectacolul muzical-literar sub genericul „Sărbătorile vin”. Manifestarea a cuprins recitaluri de colinde, muzică populară și ușoară, poezie și fabule, precum și scenete interpretate de copii și tineri care urmează cursul de actorie desfășurat de artistul Robert Chelmuș la Centrul Cultural Pitești. Cu acest prilej, cursanții, care de altfel formează și Trupa de Teatru *Roberto*, și-au demonstrat aptitudinile artistice, confirmând încă o dată utilitatea activității lor.

■ Centrul Cultural Pitești și Liga Scriitorilor Români, Filiala Argeș, au organizat, la Casa Cărții, ultima ediție din anul 2017 a Cenaclului *Armonii Carpatine*. Evenimentul a cuprins lansarea noului număr al revistei *Carpatina*, publicație trimestrială a ligii, precum și o lectură publică susținută de membri și simpatizanți LSR. Eleva Andreea Popa, cursantă a Cercului de Creație coordonat de profesoara Simona Marineață la Palatul Copiilor din Pitești, a citit o proză, poeta Denisa Popescu a încântat auditoriul cu poemele sale, redactorul-șef al revistei *Carpatina*, scriitorul Nicolae Cosmescu, a prezentat conținutul noului număr al publicației, scriitorul George Ene a citit poeme în proză și proze scurte, medicul-poet Constantin Teodor Craifaleanu a citit poeme din volumul de versuri lansat recent și intitulat *Nopti albastre*, iar inginerul-scriitor Nicolae Braniște a citit la rândul-i câteva poeme. Publicistul Gheorghe Mohor și-a prezentat o nouă proză, poetul Nicolae Ionescu a citit din cartea sa de versuri, poeta Simona Vasilescu și-a dedicat poeziile tuturor celor prezenți, eleva Maria Alexandra Bulgar de la Palatul Copiilor din Pitești a citit câteva poezii recente. Pătruns de atmosfera caldă, de cenaclu, profesorul de limba și literatura română Vasile Ghițescu a recitat un catren și a citit un eseu filosofic scris de Octavian Paler, poetul și interpretul de muzică folk Marius Ionescu a citit poezii, iar eleva Ioana

Smărăndescu de la Palatul Copiilor din Pitești a încântat publicul cu o proză scurtă. Manifestarea s-a încheiat cu un mesaj din partea președintelui Ligii Scriitorilor Români Filiala Argeș, medicul-poet Adrian Mitroi, o lectură din creația sa literară, susținută de bunul său prieten, medicul-poet Constantin Teodor Craifaleanu, dar și cu gânduri de final de an, exprimate de venerabilul scriitor Mihail Ghițescu.

Festivitatea de primire a noilor membri în USR - Filiala Pitești

CARMEN ELENA SALUB

Niște poeme inspirate din viață...

(urmare din p. 24)

reuesc să-mi facă pielea de găină,/ să mă fac-o cârpă de șters ecranul și să mă predau, spre dimineață, fără condiții, în brațele dușmanului./ Cum de-au ăia un talent mai scump ca șofranul,/ cum de nu cad ei de pe tobogan direct în melodramă,/ cum poți să stai și să plângi ca proasta,/ de parcă asta ți-ar fi soarta,/ și cum o dau ei, când pe răs și când pe plâns,/ cum schimbă, din mers, iubirea cu ura,/ cum fac ei de-au toți dreptate și/ te fac să aștepti, cu sufletul la gură,/ o siudba maia, siudba, să vezi care-i sfârșitul/ așa cum naufragiatul, așteaptă/ să atingă malul cel izbăvitor, limanul, ostrovul, cerul, cocorii, mestecenii, Siberia, infinitul./ Și cum bagă ei câte-un un final de te crucești./ Îți vine, în momentul ăla, să-ți bagi gheara-n gât,/ să-ți lași baltă toate interesele, să-ți/ trăiești tot restul vieții la țară, cu laptopul pe genunchi,/ înconjurat de copii și de wi-fi/ și să-ncepi./ pas cu pas, să le furi meseria/ să-nțelegi și tu care-i șmecheria,/ care-i șpilul, care-i faza, care-i țelul, care-i alba, care-i neagra, care-i pizdeț-ul, care-i koneț-ul, așa cum ar fi acționat/ și Tănase Scatiu, pus de veghe în lanul de secară...

O bibliotecă personală. Aranjată după metoda Furnicii...

Când unchiul Costică a avut ideea să-și facă/ ordine-n biblioteca a convocat nepoții, amicii și,/ ca un sentimental comandant de oști, a anunțat-o de acțiune și pe amica lui, Furnica./ După ce-a murit mătușa Nelly,/ Costică și d-ra Furnica își petreceau/

împreună sfârșiturile de săptămână./ Odată la el, odată la ea./ Cărțile unchiului Costică erau/ numeroase, aveau diferite dimensiuni,/ și se dovedeau greu de/ aranjat într-o bibliotecă personală./ Toți, intelectuali cu patalama/ sau intelectuali în devenire, ne-am dat cu părerea./ Nici o idee nu i se părea interesantă și/ capabilă să-i rezolve problema./ „Costică, am o idee...”, a îndrăznit Furnica/ să-i intre în grații./ „Ce-ar fi să le aranjăm după preț?”/ „Ți-ar proasta dracului!”/ a șuierat discret/ printre dinții lui cu strungăreață/ bunul domn Costică B./ a declarat acțiunea încheiată/ și i-a trimis pe fiecare pe la casele lor.

Seară-n doi cu mămligă, salate & portocale amare. În Cetatea eternă...

Te invit, Celesta, în Cetatea eternă/ să intrăm, sfioși, în localuri discrete/ să căutăm, ca detectivii, bucatele de-acasă./ Azi e Ziua națională și o să comandăm, demni, una polenta delicată/ sau una polenta aromatică, poate chiar o/ polenta con fagioli și-o să sfârșim, în cameră,/ c-un nebun și nesfârșit Amor di polenta./ Epuizați & transpirați,/ ne vom regala c-o *Insalata bizzara* sau c-o *Insalata primavera*,/ *Insalata greca* sau, dacă vrei neaparat, cu una *estiva*,/ *mimosa* sau *exotica*, *Insalata di fiore* sau *Insalata di mare calda*./ Alege tu, amore mio.../ Vom sfârși Ziua noastră națională prin a-i da foc înghețatei dar/ nu ne vom mai bate cu pernele alea suedeze/ dotate doar c-o memorie relativă./ Ne vom război cu mici portocale amare, fructele preferate/ ale elefanților.

Acele animale care au/ prostul obicei de-a nu uita nimic./ Niciodată....

Un adevăr imuabil născut din fuga condeiului

Nici o **faptă bună** nu rămâne nepedepsită, zice filosoful dar / din fuga condeiului am scris, nu știu unde mi-a fost capul, că/ nici o **fată bună** nu rămâne nepedepsită/ Bărbații adevărați apreciază așa cum se cuvine doar cea de-a doua variantă.

Zimbrii, mai tari ca vodka Wiborowa

Am început să ne tipărim albume color, pe hârtie fină,/ pe la edituri străine. Ne vin ramburs și le plătim în valută./ Sunt într-un singur exemplar, au scene familiale,/ cu mamaia Elena, cu mama mare Martha,/ Cu mătușile Aurica, Lilica și Nelly, cu unchiul Costică, Vasile și Titi,/ cu noi cei care le-am urmat. Plus/ niște cumetrii, nunți, botezuri, înmormântări și pomeni./ Vechituri de Antiques./ Alte câteva vorbe, acolo, ca niște legende la umbrele fixate-n carte./ *La ce folosește o carte fără poze sau fără conversații?*, s-a întrebat Alice. Cine le va mai răfoi?/ Cine le vor moșteni? Unde vor ajunge? Au și cărțile soarta noastră?/ Nepoții noștri sunt americani, englezi, stau/ în Capitală și colindă lumea./ Strănepoții, puțini, abia ne mai cunosc./ Au murit zimbrii din pădurile noastre./ Alții, veniți din alte păduri, își vor delimita noile teritorii./ Și vor călca totul, totul, totul, în picioare...

Nota redacției:
O revistă are, în mod logic, un program estetic propriu. În schimb tendința scriitorilor actuali – incitați de tehnica ultramodernă – este să trimită același text la cât mai multe publicații. Ceea ce nivelează peisajul revuistic până la omogenizarea totală. De aceea, îi anunțăm pe colaboratorii noștri că **Argeș** nu publică decât texte originale, care nu au apărut inițial în volume, reviste etc., iar textele nu le primește decât în format electronic, cu diacritice.

Număr ilustrat cu icoane rusești.

actualitate

Revista ARGES poate fi procurată și prin comandă directă la sediul, cu plata ramburs, cheltuielile de expediție fiind suportate de către expeditor.

IMPORTANT! Vă puteți abona pentru anul 2017, costul abonamentului fiind de 42 lei/an. Plata se face prin mandat postal pe numele CRISTINA LINTESCU, Centrul Cultural Pitești, Casa Cărții, Pitești, O.P. 1, cod 110013. Tel./fax: 0248/219976.

ARGES

● Revistă lunară de cultură
● Apare sub egida Consiliului Local, a Primăriei Pitești și a Uniunii Scriitorilor din România
● Editată de Centrul Cultural Pitești
● Membră ARIEL

Senior editor:
CALINIC,

Arhiepiscop al Argeșului și Muscelului
Redactor-șef: DUMITRU AUGUSTIN DOMAN
(augustindoman@yahoo.com,
http://www.blogdoman.blogspot.com)

Consilieri editoriali:

NICOLAE OPREA, MARIN IONIȚĂ
Redactori: **MARIANA ȘENILĂ-VASILIU,**
MIRCEA BÂRSILĂ, AUREL SIBICEANU
Tehnoredactor: **SIMONA FUSARU**

Redacția:
Pitești,
Casa Cărții,
Centrul Cultural Pitești;
http:
www.centrul-cultural-pitesti.ro;
tel./fax: 0248/219976
ISSN: 1221-2350
Tiparul executat la SC Argeșul liber SA

ARG PRESS

Fiecare autor care semnează în revista ARGES răspunde moral și juridic de conținutul afirmațiilor sale. Textele și fotografiile aduse în redacție nu se înapoiază.